

Handläggare
Kenneth Berglund

Diarienummer Datum
N2018/03415/SPN 2018-09-14

Näringslivsdepartementet
Enheten för samhällsplanering
Ludvig Lundgren
08-405 32 57
ludvig.lundgren@regeringskansliet.se

En utvecklad översiktsplanering. Del 1: Att underlätta efterföljande planering

**Näringsdepartementets diarienummer:
N2018/03415/SPN**

Hyresgästföreningen Riksförbundet har beretts möjlighet att yttra sig över utredningens förslag om att underlätta efterföljande planering.

Hyresgästföreningen lyfter endast en begränsad del av förslaget och ger följande kommentar.

Utredarens syn på reformbehovet

Utredarens syn på reformbehovet utgår från tre nyckelbegrepp – kontinuitet, god tillämpning och tydliga besked.

Översiktsplanering behöver bedrivas med kontinuitet

Översiktsplanens aktualitet har stor betydelse för att planen ska ge tillräckligt stöd för efterföljande planering. Att översiktsplaneringen bedrivs kontinuerligt påverkar effektiviteten i PBL-systemet, men så sker inte i alla kommuner i dag. En förutsättning för att översiktsplaneringen ska bedrivas med kontinuitet är att det finns ett politiskt engagemang i översiktsplaneringen. För det behövs rutiner som säkerställer att planeringen diskuteras regelbundet. PBL ska ge stöd för god tillämpning. Översiktsplanen ska göra det möjligt att överblicka den tänkta utvecklingen och ge stöd för efterföljande planering och prövning. Det ställer krav på planens innehåll.

Bestämmelserna i PBL behöver utvecklas för att bli ändamålsenliga och ge stöd för detta.

För att plansystemet ska vara effektivt behöver det finnas en balans mellan de resurser som planeringen tar i anspråk och den nytta som uppnås genom planen. Kravet bör vara att kommunen i översiktsplanen klarlägger förutsättningarna för den efterföljande planeringen i sådan utsträckning att det i allt väsentligt står klart vad som kommer att krävas för att den inriktning som planen anger ska kunna genomföras.

Staten behöver ge tydliga besked

Översiktsplanen bör även i fortsättningen vara den arena där stat och kommun kommer överens om de stora dragen när det gäller hur mark- och vattenområden ska användas. Tydliga besked från staten har stor betydelse för effektiviteten i systemet. Även detta medför att kraven på planens innehåll behöver vara ändamålsenligt utformade liksom kraven på länsstyrelsens yttranden i olika skeden. Det leder även till att statliga intressen kan få större genomslag i planeringen.

Kommunens finansiering av översiktsplanering

Kommunens arbete med översiktsplanering bör även i fortsättningen finansieras via kommunala anslag. Kommunal samverkan kan dock vara lämplig för att små kommuner ska kunna finansiera och driva en kontinuerlig översiktsplanering och samutnyttja resurser inom plan- och byggområdet.

Statliga insatser

Vi föreslår att Boverket tillförs 5 miljoner kronor för att arbeta fram en standard för digitalisering av översiktsplaneringen under 2020–2021. Lantmäteriet bör tillföras 2 miljoner kronor för att utveckla en plattform där översiktsplaner tillhandahålls nationellt under 2020–2021. Länsstyrelserna bör tillföras resurser för att slutföra arbetet med Planeringskatalogen. Det är därtill viktigt att resurser finns för den kontinuerliga driften. Vi bedömer preliminärt att länsstyrelserna bör tillföras 2 miljoner kronor per år för att säkerställa en kvalitativ digital plattform även på längre sikt. Vi föreslår att länsstyrelserna tillförs 21 miljoner kronor per år för samordning och utveckling av arbetet inom plan- och byggområdet mellan 2020 och 2024.

Hyresgästföreningens kommentarer

Hyresgästföreningen är enig med utredarens förslag på reformer för att underlätta efterföljande planering. Vi ställer oss positiva till utredarens förslag att det måste tillsättas extra medel för att möjliggöra att reformeringen kommer till stånd.

Hyresgästföreningen vill dock påtala att det är viktigt att även säkerställa att stödet på något sätt kommer kommunerna till del i samband med initierande och implementering av kontinuerlig

översiktsplanering. Vi menar att det kommer att innebära en stor påverkan på de kommunala resurserna, inte minst i små kommuner, varför det borde finnas ett riktat stöd även till dem. Alternativet är att det i uppdraget till Boverket tydligt framgår att medlen ska användas på ett sätt att det kommer kommunerna till gagn. Det kan ske exempelvis genom utbildning på plats i kommunerna eller att samla fler kommuner. Det viktiga är att inblandade parter känner att de får det stöd som behövs för att kunna implementera det nya sättet att arbeta i sina respektive organisationer.

Marie Linder
Förbundsordförande
Hyresgästföreningen